

et Bilag til et tidligere forelagt Lovforslag er kommen til at se, at der er Udfigt til, at Anlæget kan ske billigere end Anlæget af de to Baner, jeg havde taget til Maalestok, nemlig Græsted Banen og om Lemvig—Bemb Banen. Ved at se, hvad disse to Baner have kostet, og ved at faae privat nogen Underretning derom, kom jeg til den Overbevisning, at Banen kunde anlægges for ikke saa lidt under 1 Million, men efter at jeg har modtaget den Oplysning, der ligger i det omtalte Bilag, ser jeg, at der endogfaa er Udfigt til en meget betydelig yderligere Medsættelse i Anlægssummen for den Slags Baner. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Senfen) var saa venlig at opfordre mig til at tage Forslaget tilbage, idet han mente, at den Slags Forslag helst maatte komme fra Regjeringen. Dertil skal jeg kun sige, at jeg ikke lægger saa megen Vægt paa Raad fra det ærede Medlem; det er ham, der er Formand for det Udvalg, i hvilket alle de Jernbaneforslag, der ere indbragte i denne Session, have ligget begravede indtil Dato, saa hans Interesse for Jernbaneanlæg antager jeg ikke maa være saa overdreven stor. Maaste der er mig ubekjendte Raafager, der have gjort, at dette Udvalg ikke har kunnet faae Sagerne fremmede tidligere, det veed jeg ikke, men som Raadgiver sætter jeg ikke nogen Pris paa det ærede Medlem, forsaavidt der i Raadet skulde ligge en Interesse for at faae den af mig foreslaaede Bane umuliggjort. Naar det ærede Medlem mente, at den Slags Baneforslag rettest kom fra Regjeringen, vil jeg dog spørge, hvorfor det egentlig skulde ventes, at Regjeringen skulde komme med Forslag om Baner, som Staten ikke selv vil tage nogen Del i. Det er noget underligt, at jeg skulde stole paa, at Regjeringen just vilde komme med den Art af Forslag, saa den anden Grund for hans Raad sætter jeg heller ikke nogen videre Pris paa. Den ærede Minister havde fuldstændig rigtig opfattet Hensigten med mit Forslag; det var nemlig den, om muligt at faae fastsat de Regler, i Henhold til hvilke Regjeringen kan give Koncessjon til den Art af Baner, der betragtes som rent lokale Baner, og saa faae dette anvendt paa dette Exempel, Aarhus—Odber Banen. Jeg glemte endnu en tredie Bemærkning af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds. Han havde forstaaet mig, som om min Mening var den, at Sagen skulde henvises til et Udvalg, for at Udvalget kunde se at skaffe et Mylder frem af Forslag til den Slags Baner; men jeg maa tilstaa, at efter de Bemærkninger, jeg fremkom med, da jeg forelagde Lovforslaget, var der ikke synderlig Anledning til at antage dette. Jeg havde nemlig af en tidligere forelagt Betænkning oplyst, at et stort Udvalg havde henpeget til to bestemte nævnte Baner, som mulig kunde blive at anlægge

efter samme Princip, og da var det, at jeg alene sagde, at jeg gjerne kunde have stillet Forslag om at optage disse to Baner, men jeg vilde hellere overlade det til de Mand, der ere fra de paagjældende Egne. Det var disse to Baner, jeg sigtede til, og det var aldeles ikke Meningen, at jeg vilde have en Sværm af Forslag til Anlæg af saadanne Baner. Det var jo meget nærliggende efter den hele Motivering, jeg gav ved Lovforslagets Fremføttelse, at jeg kunde komme paa den Tanke; men det lod sig dog ikke med nogen Fornuft gjøre at faae disse to Baneforslag optagne, medmindre der var et Udvalg, som kunde forhandle derom, og medmindre man kunde forhandle med Regjeringen derom. Altsaa har det ærede Medlem rimeligvis aldeles ikke lagt Mærke til, hvad jeg sagde ved Lovens Indbringelse; men saa lægger jeg heller ikke videre Vægt paa, hvad han siger, thi det er mig ligegyldigt. Vil man give sig til at bedømme en Mand's Fremtræden her i Salen, da maa man tage den fra først til sidst og ikke gaa hen og tage den ved Halen. Den ærede Minister troede, at dette Forslag gik ud paa at begjære et Tilskud af Statskassen paa 80,000 Kr. Her er Stillingen noget anderledes, og her maa jeg tilstaa, at jeg har givet Anledning til, at en saadan Misforstaaelse kunde opstaa; men det ligger i, at jeg har henvisst til en anden Lov, som atter henviser til 3 andre Love, og det er ganske vist, at, naar man saaledes skal stille 4 Love sammen, kan der meget let indløbe en slig Unsiagtighed, og det er en Unsiagtighed, at jeg har ladet blive staaende som en Del af det, hvortil der henvises, Afsnit 3 af § 2 i Loven af 23de Mai 1873. Men man kunde isvrigt meget godt lade det staa, idet der nemlig blot staar deri, at Staten skal have Aktier for sit Tilskud til Banen. Nu giver jo Staten et Tilskud til Banen, dersom man gaar ind paa det, nemlig 25,000 Kr. pr. Banemil, og det kan meget godt blive staaende, men jeg indrømmer, at det er en Unsiagtighed af mig, at jeg har ladet det blive staaende. Jeg har ikke tænkt paa, at det skulde kunne forstaaes saaledes som slet, men det er jo Noget, som med stor Lethed kan rettes, idet man tager Henvisningen til dette Afsnit bort.

Jeg skal nu tillade mig med saa Ord og aldeles præcist at sige, hvad det er, jeg ønsker at opnaa med dette Lovforslag, hvorefter man da maaste kan lade alle Formodninger og Feiltagelser ligge, og jeg har ogsaa begjæret Ordet for mulig gennem mine Udtalelser at kunne forkorte Forhandlingen noget. Mit Forslag er for det Første stillet, fordi jeg havde den Overbevisning, at der i en lang Fremtid ikke vil blive anlagt nogen Bane, hverken af Staten direkte eller af Egnen, med stort Tilskud af Statskassen. For det Andet, fordi der i denne Egn havde viist sig en